

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

สภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นองค์กรคริสตศาสนิกายโปแตสแตนต์องค์กรหนึ่งในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยคริสตจักรท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ตามสถิติ ณ เดือนธันวาคม 2009 สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีคริสตจักรท้องถิ่น 687 แห่ง หมวดและสาละวธรรมคริสเตียน 478 แห่ง รวมทั้งสิ้นเป็น 1,165 แห่ง คริสตจักรท้องถิ่น หมวดและสาละวธรรมคริสเตียนเป็นองค์กรพื้นฐานและเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย การขับเคลื่อนดังกล่าวนอกจากจะมีผลต่อความเข้มแข็ง การเจริญเติบโตและการเกิดผลในคริสตจักรท้องถิ่นเองแล้ว ยังมีผลกระทบต่อความเข้มแข็ง การเจริญเติบโตและการดำเนินการของคริสตจักรภาค และสภาคริสตจักรในประเทศไทยซึ่งเป็นองค์กรกลางที่เชื่อมประสานอีกด้วย

คริสตจักรเป็น “ชุมชน” ของผู้ที่มีความเชื่อศรัทธาในพระเยซูคริสต์ มีประสบการณ์ และชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากพระองค์ เป็นชุมชนที่บ่มเพาะ เลี้ยงดู เกื้อกูลกันและกัน ให้แต่ละคนมีชีวิตที่เจริญเติบโตขึ้นเคียงพระเยซูคริสต์มากขึ้นทุกวัน และเกิดผลตามพระประสงค์ของพระเจ้า การขับเคลื่อนชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรไปในทิศทางที่ถูกต้องย่อมส่งผลต่อความเจริญเข้มแข็งของคริสตจักร และมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชุมชนสังคมที่คริสตจักรตั้งอยู่ แต่หากคริสตจักรท้องถิ่นขับเคลื่อนชีวิตและทำพันธกิจไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้อง การเจริญเติบโต ความเข้มแข็งและการเกิดผลในชีวิตของคริสตจักรตามจุดประสงค์หลักย่อมเกิดการชะงักงัน อีกทั้งผู้คนในชุมชนคริสตจักรก็จะไม่ได้รับการบ่มเพาะหนุนเสริม ให้มีชีวิตจิตวิญญาณที่มีคุณภาพและคุณค่าอีกด้วย

คริสตจักรท้องถิ่นในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ กระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม ระบบคุณค่าในชีวิตตามกระแสสังคมและปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการคริสตจักรตามแบบการบริหารจัดการองค์กรทั่วไป ยังผลให้ชุมชนคริสตจักรมีชีวิตและการขับเคลื่อนพันธกิจไปในทิศทางที่คลาดเคลื่อนไปจากเป้าหมายเดิมของชุมชนคริสตจักรตามรากฐาน

พระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์ สาระของคริสตจักรได้แปรเปลี่ยนจากการยึดมั่นพระประสงค์ของพระคริสต์ ไปเป็นการยึดมั่นตามกระแสวัตถุนิยม

การขับเคลื่อนชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่คลาดเคลื่อนไปจากรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์เช่นนี้ สามารถเห็นได้โดยทั่วไป อีกทั้งสามารถเห็นผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคริสตจักรท้องถิ่นและสภาคริสตจักรในภาพรวม แต่กลับพบว่าไม่ได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อกันหาความจริงในเรื่องนี้อย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยถึงชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคริสตจักรในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนชีวิตและการทำพันธกิจรวมถึงผลที่ได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร โดยมีความคาดหวังว่า ข้อมูลความรู้ที่จะได้รับการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 รวมทั้งจะเป็นแนวทางสำหรับคริสตจักรอื่น ๆ ในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน มากกว่านั้นยังคาดหวังว่าผลการวิจัยชิ้นนี้จะสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายของคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย รวมถึงนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการผลิตนักศึกษาของสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ศึกษาต่าง ๆ ที่สังกัดในสภาคริสตจักรในประเทศไทย ให้นักศึกษาที่ผลิตออกไปจากสถาบันเหล่านี้สามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตและทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ได้อย่างเกิดผลในฐานะศาสนากรและศิษยาภิบาลต่อไป

1.2 โจทย์หรือคำถามวิจัย

คุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ในปัจจุบัน มีสถานภาพเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 ศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 บนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร

1.3.2 ศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ตามวัฒนธรรม และสภาพที่เป็นจริงที่ได้รับผลกระทบจากกระแสสังคมด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน

1.3.3 ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1

1.3.4 ศึกษาแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 บนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์ ซึ่งจะเป็แนวทางสำหรับคริสตจักรอื่น ๆ ในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยคริสตจักรตีบพระพร คริสตจักรพระพรชัยและคริสตจักรศรีงาม โดยมีกลุ่มประชากรรวมทั้งสิ้น 134 คน โดยศึกษาข้อมูลและความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของสมาชิกคริสตจักรท้องถิ่นทั้ง 3 คริสตจักรในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพและคุณภาพในชีวิตและการขับเคลื่อนพันธกิจของคริสตจักรบนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.5.1 ค้นพบข้อมูลและความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของสมาชิกคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 บนรากฐานหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร

1.5.2 ค้นพบข้อมูลและความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของสมาชิกคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ที่ได้รับผลกระทบจากกระแสสังคมด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน

1.5.3 ค้นพบข้อมูลและความเป็นจริงเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1

1.5.4 ค้นพบแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของชีวิต และการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 บนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 คริสตจักรท้องถิ่น

คริสตจักรท้องถิ่นคือองค์กรพื้นฐานของคริสต์ศาสนา เป็นชุมนุมชนของผู้ที่เชื่อศรัทธาในพระเยซูคริสต์คริสต์ ตั้งใจและอุทิศตนที่จะดำเนินชีวิตเยี่ยงพระคริสต์ มีเป้าหมายในการเสริมให้ชุมชนต่างๆในแผ่นดินโลกนี้ให้มีคุณภาพชีวิต และ ความสัมพันธ์ตามแนวเชื่อแนวคิดเรื่องแผ่นดินของพระเจ้า กล่าวคือรักพระเจ้าด้วยสุดจิตสุดใจ และรักเพื่อนมนุษย์ตั้งรักตนเอง ด้วยความรักที่เสียสละแบบพระคริสต์ และถือเป็นภาระความรับผิดชอบที่จะนำคนอื่นให้มามีความสัมพันธ์กับพระคริสต์ และร่วมชีวิตเจริญเติบโตขึ้นในแผ่นดินของพระเจ้า

คริสตจักรท้องถิ่นใน โครงการวิจัยครั้งนี้หมายถึงคริสตจักรสืบพระพร คริสตจักรพระพรชัยและคริสตจักรศรีงาม ซึ่งเป็นคริสตจักรในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.6.2 ชีวิตคริสตจักร

ชีวิตคริสตจักร หมายถึง คุณภาพชีวิตของคนในชุมนุมคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด ความรู้สึก สัมพันธ์ภาพและจิตวิญญาณของทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวมที่อยู่ร่วมกันในชุมชนของผู้ที่เชื่อ

1.6.3 พันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น

พันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น คือ พันธะหน้าที่ซึ่งคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ได้รับมอบหมายจากพระเยซูคริสต์ เป็นกิจที่กระทำด้วยความรัก และความผูกพันกับองค์พระผู้เป็นเจ้า ซึ่งประมวลเป็นพันธกิจหลัก 5 ประการดังนี้
(1) พันธกิจการบ่มเพาะ ฟูมฟักและสร้างชีวิตสาวกให้เจริญเติบโตเป็นสาวกแท้ที่มีคุณลักษณะชีวิต

เหมือนพระเยซูคริสต์ทั้งด้านความเชื่อศรัทธา ความคิด ทัศนคติ ระบบคุณค่าและพฤติกรรม (2) พันธกิจการนมัสการ ยกย่อง ถวายเกียรติแด่พระเจ้าพระบิดา และให้พระองค์ผู้เดียวเท่านั้นที่เป็นที่หนึ่งในชีวิต พันธกิจการนมัสการ ยกย่อง ถวายเกียรติแด่พระเจ้านี้จะอยู่ในรูปแบบทั้งศาสนพิธี และการดำเนินชีวิตประจำวันอันเป็นเหตุให้คนยกย่องสรรเสริญพระเจ้า (3) พันธกิจสามัคคีธรรม เสริมสร้างกันและกัน ในชุมชนผู้เชื่อ การสรวนเล่นที่ การดูแลเอาใจใส่ การช่วยเหลือเกื้อกูล การเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน รวมถึงการดำเนินชีวิตและการทำพันธกิจร่วมกันอย่างประสานกลมกลืนเชื่อมโยงร่างกายเดียวกัน (4) พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณเรื่องแผ่นดินของพระเจ้าที่พระเยซูคริสต์ทรงมีพระมหาบัญชาขอมอบหมายให้ชุมชนคริสตจักรกระทำ และ (5) พันธกิจการรับใช้คนในสังคมตามแบบความรักเมตตาของพระเยซูคริสต์ เป็นการตอบสนองต่อชีวิตผู้คนที่ทุกข์ยาก ถูกทอดทิ้ง ไร้ที่พึ่ง ถูกรังควาน สิ้นหวัง รู้สึกด้อยค่า ไร้ความหมาย ให้ได้พบกับคำตอบใหม่ในชีวิตจากพระเยซูคริสต์คริสต์ ผู้ที่จะเปลี่ยนชีวิตให้มีคุณค่า มีความหมายและมีความหวัง

1.6.4 คริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชนเมือง

ชนเมืองความหมายตามพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา หมายถึง ส่วนที่อยู่รอบ ๆ เมืองใหญ่หรือเมืองเล็ก และมีระบบเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับเมือง ถึงแม้จะจัดเขตบริหารการปกครองแยกออกมาจากเมืองก็ตาม(ราชบัณฑิตยสถาน 2524 : 387) ดังนั้นคริสตจักรชนเมือง หมายถึง คริสตจักรที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่อยู่รอบ ๆ เมืองมีประชากรอาศัยอยู่ร่วมกันหนาแน่นน้อยกว่าเมืองแต่มากกว่าชนบท สมาชิกคริสตจักรในเขตชนเมืองสามารถมาทำงานในเมืองแบบไปกลับได้ ถึงแม้ว่าเขตชนเมืองจะแยกการปกครองจากเขตเมืองแต่ก็ยังพึ่งพาอาศัยระบบเศรษฐกิจจากเมืองอยู่บ้าง

1.6.4 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทยคือองค์กรทางศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ที่รวมตัวกันเพื่อทำพันธกิจของพระเจ้าในประเทศไทย อันประกอบด้วย พันธกิจด้านการประกาศเผยแผ่พระกิตติคุณ พันธกิจด้านการศึกษา พันธกิจด้านการรักษาพยาบาล และพันธกิจอื่นๆ โดยมีหลักข้อเชื่อ ข้อปฏิบัติและอยู่ภายใต้ธรรมนูญการปกครองเดียวกัน มีการดำเนินการเลี้ยงตนเองปกครองตนเองและประกาศพระกิตติคุณด้วยตนเอง ในปัจจุบันสภาคริสตจักรในประเทศไทยประกอบไปด้วยคริสตจักรภาค จำนวนทั้งสิ้น 19 ภาค